

Nr 63.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående
Norrlands dragonregementes utrustande med bajonetter;
given Stockholms slott den 31 januari 1913.*

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva,

att av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av 5,000 kronor må tagas i anspråk för Norrlands dragonregementes utrustande med bajonetter.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

David Bergström.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 31 januari 1913.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSSVÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Bergström anförde härefter:

»Efter det senast 1903 års Riksdag under extra ordinarie anslaget till nya eldhandvapen beviljat erforderliga medel, har för arméns räkning tillverkats 50,000 karbiner m 94. De truppslag, som utrustats med detta vapen, äro: kavalleriet, ingenjörtrupperna, trängen och artilleriet.

Den svenska karbinen är, i motsats mot infanteriets gevär, icke försedd med bajonett.

I slutet av år 1911 fingo arméfördelningscheferna yttra sig om bajonettens införande vid kavalleriet, varvid de samtliga, med undantag av chefen för sjätte arméfördelningen, för vilkens yttrande i fortsättningen skall redogöras, tillstyrkte införandet, om ock med någon

Preliminära
yttranden.

reservation för den föreslagna bajonetttypen. De ansågo bajonetten komma att höja kavalleriets stridsvärde. Chefen för fjärde arméfördelningen framhöll till och med, att bajonett borde införas vid alla med karbin beväpnade truppslag.

Chefen för Norrlands dragonregemente, vars yttrande i frågan infor-drats av chefen för sjätte arméfördelningen, avstyrkte för sin del förslaget på det bestämdaste. Han ansåg, att kavalleriet skulle genom bajonettens införande i högre grad än nu utsättas för förluster under natt- och skogsstrider samt genom eldstrid på nära håll och under handgemäng, hvilka förluster icke kunde anses stå i rimlig proportion till de upppoffringar, som nedlagts på kavalleriets speciellt på spaningen inriktade utbildning. Genom bajonettens införande vid kavalleriet skulle även hästens belastning ökas mer än som kunde anses motsvara nyttan av detta vapens införande.

Chefen för sjätte arméfördelningen förklarade sig i likhet med chefen för Norrlands dragonregemente anse, att kavalleriet icke annat än i yttersta nödfall borde utsättas för de stora förluster, som eldstrid på nära håll och handgemäng oftast medförde. Kavalleriet vore icke i första hand afsett härför, och det vore under ett krig mera svårersättligt än något annat truppslag. Härmed vore dock icke sagt, att ej kavalleriet borde vara utrustat för att möta de eventualiteter, som dylika strider medförde och som man icke alltid kunde undvika. Bajonettens införande vore just en åtgärd, varigenom kavalleriet sattes i stånd att utkämpa en strid till fots på nära håll, i vilken detsamma mot sin vilja råkat. Arméfördelningschefen kunde sålunda icke ansluta sig till det av chefen för Norrlands dragonregemente först anförda skälet. Vad det andra skälet beträffade — ökningen av hästens belastning — vore detta enligt arméfördelningschefens åsikt ganska beaktansvärt. Han hade den uppfattningen, att den vikt, hästen nu vid mobilisering skulle bära, redan vore större än vad för spaningens energiska bedrivande vore önskvärt, och ställde sig därför ganska tveksam mot varje ökning av hästens belastning. Ansåge emellertid kavalleriinspektören, att den genom bajonettens införande uppkomna viktökningen icke medförde någon nämnvärd olägenhet, ville chefen för sjätte arméfördelningen biträda förslaget om bajonettens införande vid kavalleriet, då denna åtgärd ju ur alla andra synpunkter vore till fördel för truppslaget.

Kavalleri-
inspektörens
framställning.

Efter att hava tagit del av dessa yttranden, har i underdånig skrivelse den 24 januari 1912 dåvarande inspektören för kavalleriet hemställt, att kavalleriets samtliga regementen måtte utrustas med bajonetter.

Beträffande bajonettens befintlighet i främmande arméer har kavalleriinspektören upplyst, att det ryska dragongeväret m/91 vore försett med bajonett, men däremot icke kosackgeväret, varför också vederbörligt reglemente stadgade, att kosackerna vid inrusning mot fienden under tjänst till fots skulle taga sabeln i hand — ett synnerligen talande och kraftigt bevis för den stora betydelse, som den krigserfarna ryska arméledningen tillmätte stötvapnet för kavalleriet under dess eldstrid. På grund av erfarenheterna från kriget mot Japan önskade vapnets ryska målsmän för övrigt numera införa bajonetten även hos kosackerna. Det italienska kavalleriet vore beväpnat med en bajonettförsedd karbin. Efter boerkriget hade både England och Förenta staterna antagit nya bajonettförsedda eldvapen m/03 i stället för de gamla karbinerna. Även i Tyskland vore en ny, med bajonett försedd karbin under införande, vilket, vad ett flertal kavalleriregementen beträffade, redan torde vara fullbordat. Slutligen förestode för närvarande i Österrike-Ungern beväpning med karbinbajonett för båda de förenade staternas linje- och lantvärnskavalleriregementen.

Kavalleriinspektören har vidare erinrat, att alltsedan år 1905 i Sverige gjorts försök med bajonett, ity att sagda år en av överstelöjtnanten friherre C. G. B. Cederström konstruerad bajonett ställts till utrustningskommissionens förfogande. Konstruerade med hänsyn till gjorda rön och framställda önskemål vid de under hand utförda försöken med nyssnämnda bajonett hade i april 1909 från arméförvaltningens artilleridepartement till kavalleriinspektören överlämnats två bajonetter till karbin m/94, med vilka försök därefter anställdes vid Livregementets dragoner och Livregementets husarer; och med stöd av vederbörande sekundchefers rapporter hade kavalleriinspektören i skrivelse till arméförvaltningens artilleridepartement avgivit ett utlåtande, vari angivits viss typ för bajonett såsom lämplig för försöksanställande i större utsträckning. I september 1910 hade artilleridepartementet gjort framställning till kavalleriinspektören angående försök vid några kavalleritruppförband med 20 stycken karbiner, försedda med bajonett enligt nyssnämnda typ, och hade dessa försök kommit till utförande vid Livregementets husarer, Kronprinsens husarregemente och Norrlands dragonregemente. Sedan några smärre detaljfel i konstruktionen, vilka under dessa försök kommit till synes, avhjälpes, föreläge numera en för 6,5 mm. karbin m/94 avsedd modell till bajonett med fästansordningar av så god och ändamålsenlig konstruktion, att kavalleriinspektören för sin del funne denna utrustningsfråga, utom vad kostnaderna anginge, numera fullt utredd.

Kavalleriinspektören har vidare anfört följande.

De moderna åsikterna beträffande kavalleriets strid till fots ginge med all tydlighet alltmer i den riktningen, att detta truppslag ingalunda finge rygga tillbaka för att till fots föra till och med en anfallsstrid ända till det slutliga avgörandet, och detta icke blott mot avsuttet kavalleri eller mot mindervärdiga trupper eller mot trupper med av någon anledning nedsatt stridsvärde, utan till och med mot orubbat, om än i antal underlägset infanteri. Denna uppfattning hade också funnit ett tydligt uttryck i ett flertal arméers åtgärd att utrusta kavalleriets eldhandvapen med bajonett. Det vore också uppenbart, att bajonettens införande vid kavalleriet i högst väsentlig mån komme att öka detta truppslags betydelse och värde jämväl för striden till fots, att bajonetten vore ägnad bringa kavalleriets eldstrid upp till nära nog samma plan som infanteriets — särskilt i betraktande av de i övrigt alltmer skärpta fordringarna på kavalleriets utbildning för detta stridsätt, samt att det tillstånd av en viss svaghet, som man förut ej utan skäl velat tillskriva en från sina hästar skild, till eldstrid avsuttet kavalleristyrka, tack vare bajonettens tillkomst, både kunde och borde nära nog helt avlägsnas. Till den högst väsentliga höjning i kavalleriets värde och användbarhet i allmänhet för striden till fots, som bajonettbeväpning vore ägnad framkalla, komme en annan, synnerligen viktig omständighet, som för vårt kavalleri gjorde bajonetten alldeles särskilt välbehöflig och önskvärd. Vi måste nämligen vara beredda att utkämpa vinterfälttåg under de säregna förhållanden med avseende på, bland annat, truppslagens uppträdande, som av de norrländska snömassorna åstadkommes. För under krigföring vintertid i Norrland uppträdande kavalleri bleve nämligen bajonetten utan tvivel alldeles outhärlig. De på skidor framgående ryttarna komme där att, såväl under spaning och marschbevakning som under striden, tillryggalägga avstånd mellan sig och handhästarna, vilka avstånd eljest under normala förhållanden icke skulle vid kavalleri kunna ifrågakomma. Bajonetten bleve då för våra ryttare helt enkelt outhärlig, ty, utrustade med detta vapen, kunde de känna sig i viss mån oberoende av sina hästar samt i stånd att möta alla eventualiteter, och bajonettbeväpningen skulle för visso vidmakt-hålla och uppliva den offensiva andan hos kavalleriets skidåkande skytte-linjer, under det att den enskilde såväl som truppen utan bajonett bleve hjälplös under handgemäng med fienden. Karbinens apterande till stöt-vapen gäve nämligen den avsuttne ryttaren vid varje tillfälle av strid på nära håll ej minst ett moraliskt stöd — i all synnerhet då han såge sig ställd mot en bajonettbeväpnad fiende — vilket stöd knappast kunde

överskattas. De moraliska faktorerna vore härvidlag av avgörande betydelse. Det borde betänkas, vilken ökad känsla av självtillit och trygghet bajonetten måste vara ägnad ingiva den enskilde såväl som truppen i dess helhet under nattliga strider eller under skogsstrider, då mer än eljest finnes tillfälle att komma fienden in på livet, samt då det gällde att nattetid skydda en bivack eller ett kvarter mot överfall samt slutligen och ej minst under förposttjänsten nattetid. Det enda, som kunde anföras mot bajonettens införande vid kavalleriet, torde vara, att man redan kunde sägas befinna sig mycket nära maximigränsen för hästens belastning. Att vidtaga någon vikiminskning i fråga om ryttarens eller hästens nuvarande utrustning låte sig nog ej göra, men då den ökade belastningen genom bajonetten med balja uppginge till endast 755 gram, syntes fördelarna i detta fall vara alltför övervägande gent emot berörda olägenhet. De meningsskiljaktigheter, vilka gjort sig gällande beträffande bajonettens införande, hade ej heller i allmänhet rört sig om frågan, huruvida bajonett borde införas eller icke. Snarare hade frågan gällt, huruvida detta vapen borde anbringas å eldhandvapnet fast och fällbart eller, såsom vid infanteriets gevär, lösttagbart för att vid behov kunna påsättas. Erfarenheten torde hava visat, att det senare av praktiska och ballistiska skäl vore att föredraga, och dessutom bleve bajonetten därigenom ej blott ett värdefullt vapen, utan även ett vid många tillfällen synnerligen användbart verktyg för ryttaren. Vad beträffade sättet för bajonettens bärande, hade av de gjorda försöken framgått, att hylsan av läder till bajonettbalja av infanteriets modell 1900 vore med någon förändring användbar även för ryttaren, och att bajonetten, buret å ryttarens högra sida, ej vore till nämnvärd olägenhet varken vid uppsittning eller vid ridning.

Arméförvaltningens artilleridepartement har ansett det icke vara obetingat erforderligt, att artilleriet utrustades med bajonett.

Artilleridepar-
tementets
yttrande.

Det antal karbiner för kavalleriet, som skulle komma att förses med bajonett, belöpte sig i uppåt avrundat tal till 11,000. Enligt infordrade uppgifter uppginge kostnaden för själva bajonetten till 7 kronor, därest densamma komme att tillverkas vid Karl Gustafs stads gevärsfaktori. Härtill komme den till 1 krona 20 öre uppgående kostnaden för nödvändiga ändringar å karbinen för bajonettens anbringande, vilka ändringar måste utföras vid nämnda gevärsfaktori, ävensom kostnaden för karbinernas försändning, inpackning m. m., så att totalkostnaden beräknades till 9 kronor per vapen. Från Eskilstuna järnmanufaktur-aktiebolag, vilket hittills tillverkat bajonetterna till in-

fanteriets gevär och även utfört de för karbinen prövade, hade kostnadsuppgift å karbinbajonett infordrats, och erbjöde bolaget sig leverera desamma till 8 kronor stycket, vadan kostnaden för varje karbin då komme att uppgå till 10 kronor. Utgifterna för kavalleriets förseende med bajonett skulle således komma att uppgå till 99,000, respektive 110,000 kronor, som kunde bestridas från befintliga besparingar å extra ordinarie anslaget till nya eldhandvapen.

Även ingenjörtrupperna och trängen borde emellertid förses med bajonetter, och behövlige antalet bajonetter bleve då ökat med i runt tal 14,000, betingande en kostnad av 126,000 kronor. Dessa medel borde beräknas, då av Riksdagen komme att begäras anslag för fortsatt tillverkning av nya eldhandvapen.

Generalstabs-
chefens
förslag.

Chefen för generalstaben har anfört, att det givetvis borde vara en strävan att beträffande beväpningen icke vara andra arméer underlägsen. Visserligen vore varken i Norge eller Danmark kavalleriet försedd med bajonett, men i de större staterna vore förhållandena annorlunda. Det italienska kavalleriet hade bajonett; i Ryssland hade det reguliära kavalleriet sedan många år tillbaka varit beväpnat med bajonett, och osannolikt vore ej, att även kosackerna numera försåges med sådana. I Frankrike, Tyskland och Österrike vore bajonetten under införande vid kavalleriet. Orsaken härtill vore att söka i det förhållandet, att kavalleriet, som ju i regel borde lösa sin uppgift till häst, numera kanske oftare än förr komme i lägen, som krävde strid till fots. Man kunde visserligen känna sig tveksam inför en viktökning, motsvarande 30 patroner, vilka även de skulle öka den avsuttne ryttarens stridsvärde, men inspektören för kavalleriet hade ansett denna viktökning vara av underordnad betydelse.

Ehuru medel, tillräckliga för bestridandet av kostnaderna för kavalleriets förseende med bajonett, enligt vad artilleridepartementet upplyst, funnes disponibla i form av överskott å anslaget till anskaffning av nya eldhandvapen, kunde generalstabschefen för närvarande icke tillstyrka bifall till, att kavalleriet i dess helhet nu försåges med bajonetter. Chefen för fjärde arméfördelningen hade nämligen ansett, att införandet av den föreslagna bajonetten icke borde inskränkas till kavalleriet, utan utsträckas till all med karbin beväpnad personal, något som artilleridepartementet, vad artilleriet beträffade, ansett »icke obetingat erforderligt». Vid vissa ingenjörtruppförband syntes emellertid skäl kunna finnas för bajonettens införande, varför chefens för fortifikationen mening härutinnan torde böra inhämtas. Vad trängtruppernas förseende med

bajonetter beträffade, borde arméfördelningscheferna måhända sättas i tillfälle att härom yttra sig. Först sedan ifrågavarande myndigheter uttalat sig kunde avgöras, i vilken utsträckning chefens för fjärde arméfördelningen förslag borde komma till utförande, ävensom — därest anskaffningen på grund av kostnadsskäl ej kunde i sin helhet på en gång utföras — i vilken ordning med avseende på de olika truppslagen nämnda anskaffning borde ske. Ävenså torde det ej vara alldeles uteslutet, att kavalleriets förseende med bajonetter lämpligen kunde komma att ske efter en i viss mån reducerad plan. Ett dröjsmål med frågans avgörande torde sålunda ej kunna undvikas, sedan bajonettfrågan upptagits i hela dess vidd och jämväl av artilleridepartementet ur denna synpunkt betraktats. Då emellertid såsom ett viktigt skäl för bajonettens införande vid kavalleriet framhållits, hurusom de säregna förhållandena vid truppslagens uppträdande i Norrland vintertid gjorde bajonetten särskilt önskvärd för där uppträdande kavalleri, ansåge generalstabschefen sig böra tillstyrka anskaffandet av bajonett för Norrlands dragonregemente, på det att praktisk erfarenhet snarast måtte kunna vinnas för frågans allsidiga bedömande.

Härefter hava ånyo inforrats yttranden i ärendet från arméfördelningscheferna, varjämte chefen för fortifikationen avgivit utlåtande i ämnet.

Yttrande
med anledning
av kavalleriinspektörens och
generalstabs-
chefens
förslag.

Chefen för första arméfördelningen har ansett, att hela svenska kavalleriet borde samtidigt förses med bajonett och att särskilda försök vid Norrlands dragonregemente vore obehövlige. Vad anginge övrig med karbin utrustad personals förseende med bajonett, ansåge nämnde arméfördelningschef detsamma icke vara obetingat erforderligt. Bajonetten hade nämligen sin betydelse för det avsuttna kavalleriet, då det måste gå fram till anfall på nära håll. Dylika taktiska lägen för skyttar av artilleriet, ingenjörtrupperna och trängen syntes endast tänkbara i sällsynta undantagsfall.

Chefen för andra arméfördelningen har funnit det synnerligen önskvärt, att kavalleriregementena snarast möjligt erhöles sina karbiner försedda med bajonetter. Denna åsikt grundade sig på de huvudskäl, som kavalleriinspektören anfört för en dylik åtgärd, nämligen att kavalleriet ingalunda finge rygga tillbaka för att till fots föra till och med en anfallsstrid ända till det slutliga avgörandet och att bajonettens införande vid kavalleriet skulle öka detta truppslags betydelse och värde för striden till fots. Beträffande chefens för fjärde arméfördelningen förslag, att bajonett skulle införas jämväl vid andra med karbin beväp-

nade truppslag, hade chefen för andra arméfördelningen funnit detta välbetänkt i fråga om fältingenjörkompanierna, enär dessa ofta kunde komma till användning i avgörande infanteristrider. Vad fältartilleriet beträffade, föreläge däremot ej motsvarande skäl för en dylik åtgärd, och vad anginge trängen, syntes denna fråga arméfördelningschefen tarva ytterligare utredning. Chefen för andra arméfördelningen tillstyrkte därför bajonettens införande vid samtliga kavalleriregementen samt vid fältingenjörkompanierna, men avstyrkte för närvarande dess införande vid fältartilleriet och trängen.

Chefen för tredje arméfördelningen har ansett, att det visserligen kunde synas önskvärt, att viss med karbin beväpnad personal utöver kavalleriets manskap försåges med bajonett, men att kavalleriet i första hand borde förses med sådan. Då det emellertid å andra sidan syntes ändamålsenligt, att omfattande försök gjordes med ett större kavalleritruppförband i avsikt dels att vinna tillräcklig praktisk erfarenhet för frågans allsidiga bedömande och dels att utrona den lämpligaste bajonettypen, innan hela kavalleriet försåges därmed, tillstyrkte chefen för tredje arméfördelningen generalstabschefens förslag, att endast Norrlands dragonregemente för närvarande skulle förses med bajonett. Däremot kunde arméfördelningschefen icke tillstyrka generalstabschefens förslag, att kavalleriet möjligen skulle förses med bajonetter efter en reducerad plan. Vad slutligen vidkomme trängtruppernas beväpnande med bajonett, så vore det otvivelaktigt, att en med bajonett beväpnad trängsoldat bättre än en utan bajonett beväpnad vid vissa tillfällen vore ägnad att utföra sin skyddande verksamhet, helst som trängtruppernas strid mer än övriga truppers torde inskränka sig till strid på nära håll och mot uppsuttet kavalleri. Ehuru chefen för tredje arméfördelningen sålunda ej hade något att erinra mot förslaget att jämväl trängtrupperna utrustades med bajonett, ansåge han likväl, att detsamma icke borde förekomma, förrän ett bestämt resultat vunnits av de allsidiga försök, som föreslagits komma till utförande vid Norrlands dragonregemente.

T. f. chefen för fjärde arméfördelningen har hänvisat till ordinarie arméfördelningschefens förut (sid. 3) omförmälda, preliminära yttrande.

Chefen för femte arméfördelningen har i likhet med generalstabschefen ansett sig böra tillstyrka anskaffandet av bajonett för Norrlands dragonregemente för försöks anställande därstädes i och för frågans allsidiga bedömande. Trängtruppernas förseende med bajonett vore önskvärt, då det skulle innebära ett tillskott i stridsförmågan vid tillfällen, då strid man mot man kunde förekomma, t. ex. vid överfall på

trängkolonner. Om ovannämnda försök lämnade gynnsamt resultat, hölle chefen för femte arméfördelningen före, att kavalleriet i sin helhet borde förses med bajonett oberoende av, huruvida tiden då vore inne att med bajonett förse jämväl övriga med karbin utrustade trupper.

Chefen för sjätte arméfördelningen har ansett, att trängformatiönerna torde i fråga om skydd mot fientligt överfall i allmänhet bliva beroende av trängpersonalens stridsvärde, särskilt vid strid man mot man. Tvivelsutan skulle detta stridsvärde genom ifrågavarande personals utrustande med bajonett i väsentlig grad ökas, icke minst ur psykologisk synpunkt genom känslan av ökad trygghet och större möjlighet till självförsvar. Olägenheten av utrustningens ökade vikt ansåge arméfördelningschefen vara av underordnad betydelse i jämförelse med de fördelar, som med bajonettens införande skulle vinnas. På grund härav tillstyrkte chefen för sjätte arméfördelningen trängtruppernas utrustande med bajonett.

Chefen för fortifikationen har anført, att ehuru väl det kunde synas, som om den förut på tal varande frågan om ingenjörtruppernas ombeväpning med gevär i stället för med karbin bort avgöras i samband med frågan om karbinens förseende med bajonett, så ansåge nämnda chef dock att, enär den förstnämnda frågan ännu ej kunde anses vara slutgiltigt utredd och en eventuell ombeväpning i alla händelser torde kräva ej obetydlig tidsutdrägt, samma skäl, som talade för bajonettens införande vid kavalleriet, gällde även för de med karbin beväpnade ingenjörtrupperna, vilka genom bajonettens tillkomst jämväl skulle erhålla ett för vakt- och ordonnanstjänst hittills saknat men välbehöfligt stickvapen och sidogevär. Chefen för fortifikationen tillstyrkte därför, att ingenjörtruppernas karbiner snarast möjligt försåges med bajonett.

I frågans nuvarande läge synes det mig lämpligast att inskränka sig till de av chefen för generalstaben föreslagna försök och sålunda tillsvicare endast utrusta Norrlands dragonregemente med bajonetter. Därvid torde jämväl bliva tillfälle att ytterligare pröva, vilken bajonetttyp kan anses lämpligast. Departements-
chefen.

Jag har inom lantförsvarsdepartementets kommandoexpedition låtit beräkna antalet bajonetter, som för sådant ändamål skulle erfordras; och med ett pris af 9 kronor för varje bajonett synes ett belopp av högst 5,000 kronor vara erforderligt för nämnda utrustning.

Enligt vad artilleridepartementet anmält, skulle detta belopp kunna bestridas från en behållning om 104,000 kronor, som uppstått å extra ordinarie anslaget till nya eldhandvapen. Då emellertid själva tillverk-

ningen av dessa vapen ännu icke avslutats, har jag ansett lämpligast, att nämnda behållning reserveras för den fortsatta tillverkningen av gevär eller för den ändring av siktena å redan tillverkade gevär, som blir nödvändig, i den händelse spetskuleammunitiön införes (se fjärde huvudtiteln i årets statsverksproposition s. 153). Såsom förut angivits, skulle Norrlands dragonregementes utrustande med bajonetter hava karaktären av försök, och för sådana hava hittills fjärde huvudtitelns allmänna besparingar plägat tagas i anspråk. Så synes mig böra ske även i förevarande fall.

Jag hemställer alltså, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgiva,

att av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av 5,000 kronor må tagas i anspråk för Norrlands dragonregementes utrustande med bajonetter.»

Till denna departementschefens, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till Riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Gunnar Åkerman.